

Paul van Wageningen

‘Het gaat erom hoe je op een drumstel slaat, niet wat voor drumstel het is.’

Nederlandse drummer Paul van Wageningen woont alweer bijna dertig jaar in het Californische Berkeley. Daar bouwde hij vooral als latinspecialist een behoorlijke naam op tussen grootheden als Tito Puente, Paquito d’Rivera, Andy Narell, Luis Conte en de gehele familie Escovedo. Soms springt hij nog wel eens in het vliegtuig om mee te spelen op platen van Nederlandse vrienden. Onlangs nog bijvoorbeeld op *Old School New Sound* van percussionist Martin Verdonk. Ook tijdens de cd-presentatie in Rotterdam was Van Wageningen van de partij, en hij deed nadrukkelijk van zich spreken.

door Jean-Paul Heck foto’s Dennis Boxem

Op *Old School New Sound* laat Van Wageningen horen over een compleet eigen sound te beschikken. Erg swingend, maar ook precies met die juiste dosering. Toch moet je de grote beer eigenlijk live zien. Niet omdat hij zo mooi oogt achter de drumkit - zijn slag lijkt hoekig, zijn lichaam is continu in beweging - maar zijn geluid is zó raak. Soms drukt hij zijn stok bijna door zijn floortom, om daarna weer met een paar ferm geplaatste rimshots de aandacht te vragen. Een trucje dat hij leerde van de befaamde percussionist Pete Escovedo. Niet zo gek dus dat de Nederlander haast zelf transformeert tot percussionist als hij achter zijn drumstel zit. Van Wageningen is een drummer die speelt met heel zijn lichaam en al zijn gevoel. Het liedje gaat voor alles. Het is grappig dat hij nog nauwelijks Nederlands spreekt; soms lijkt het net alsof Alex van Halen tegenover je zit.

‘Ik zit nog een beetje na te trillen van het optreden met Martin. Wat een geweldige band heeft hij. Dat is een niveau dat zeker zo hoog is als het Amerikaanse, zo niet hoger. Amerika heeft zijn beste tijd gehad. De jazz is over, latin heeft het moeilijk, maar Nederland, Frankrijk en zeker ook Scandinavië leveren op dit moment de beste muzikanten.’ Van Wageningen is vooral opgetogen over de enorme scholing in Europa. Het verbaast hem dat bijna alle topmuzikanten ook lesgeven aan het conservatorium. ‘Toen ik in 1976 naar New York vertrok, waren er helemaal geen scholen voor jazz of pop. Je moest alles zelf leren.’

Beetje vreemd

Lesgeven doet Van Wageningen nauwelijks. Hij speelt vooral, heel erg veel zelfs. ‘In de Bay Area (het grote gebied rond de baai bij San Francisco; red.) zijn er zoveel goede gigs om te doen. Toen ik er kwam, werd die streek beheerst door soul-, latin- en funkbands zoals Tower Of Power, Sly & The Family Stone, Santana en Larry Graham. Mijn eerste optreden was met Coke Escovedo. Via hem leerde ik de hele familie kennen. In die tijd ontmoette ik ook Bill Summers van The Headhunters. Zij hebben mij werkelijk alles geleerd over het spelen van latin.’

In die tijd was latin, zeker voor blanke Amerikanen en Europeanen, een nog te ontginnen gebied. ‘Het enige wat wij wisten was een *tequila beat* en de latingroove van Elvin Jones, dat was het wel zo beetje.’ Zelf omschrijft Van Wageningen zijn drumstijl en houding als ‘een beetje vreemd’. ‘Een heel beroemde drumleraar zei dat ooit tegen mij, maar hij voegde er gelukkig ook aan toe dat hij wel te gek vond wat hij hoorde.’

De Nederlander leerde veel van Pete Escovedo (vader van Sheila E.; red.), maar ook van de verschillende drummers die bij Tito Puente speelden. ‘Maar eigenlijk wist ik nog helemaal niets, al vond ik de sound uit de Bay Area fantastisch. Een band als Esteca met Lenny White was geweldig, maar van clave wist ik nog helemaal niets. Ik deed net of ik het beheerste, maar ik bedonderde gewoon de boel. Ik speelde een soort fake-salsa. Wat wil >>

DENNIS CHAMBERS

Zildjian

SERLUI b.v. PB 82 1420 AB Uithoorn
Tel. 0297 567788 www.serlui.nl music@serlui.nl

>> je, een jongen uit Osdorp, Amsterdam. De rumba in Osdorp is maar klein hoor, ha ha.'

Zwakheden

Maar toch had Van Wageningen iets. Die stoere, grote Hollander die in Nederland had gespeeld met onder anderen Hans Dulfer, bleek opeens een uitermate swingende jongeman te zijn, die met een onorthodoxe speelstijl een veelgevraagd muzikant werd. Van Wageningen kende en kent zijn kracht, maar zeker ook zijn zwakheden. 'Ik kan niet spelen als een Amerikaanse funkdrummer. Zij komen recht uit de kerk en spelen al hun hele leven funk die uit de gospel voorkomt. Wat dat betreft zullen Nederlanders nooit zo funky kunnen spelen als die zwarte drummers, die de hele dag in de kerk zitten te spelen. Ik kan ook niet spelen als een Cubaan of een Braziliaan, dus dat moet je dan ook niet gaan proberen. Dat is wat ik zeker heb geleerd in Amerika. Daar zijn immers zoveel specialistische bands die de vloer met je aanvegen.'

Van Wageningen heeft ook nooit geprobeerd om iemand te kopiëren. Dat deed hij al niet toen hij begin jaren zeventig in het obscure Nederlandse bandje Groep 1850 speelde. Daarin speelden ook Nippy Noya en Van Wageningen's jeugdheld Martin van Duynhoven. 'Hij was altijd mijn grote voorbeeld. Man, wat kon hij drummen.' Het conservatorium heeft Van Wageningen nooit afgemaakt. 'Ik was helemaal niet goed genoeg, joh. Maar ik leerde wel heel veel van iemand als Jan Pustjens.'

Instinctief talent

Maar Van Wageningen was wel goed genoeg om in 1970 op veertienjarige leeftijd mee te spelen op de plaat *The Morning after the Third* van Hans Dulfer en gitarist Jan Akkerman. 'Daar speelde ook percussionist Steve Boston op mee. Ik moest op een bepaald moment nog iets Cubaans spelen, maar daar had ik nog nooit van gehoord.'

Hij speelde ook met zanger Kaz Lux van de legendarische band Brainbox. Hij was een tiener, ongeschoold maar vol ambities en gezegend met een instinctief talent. Dat is Van Wageningen nooit meer kwijtgeraakt. 'Als Nederlander heb je in Amerika het voordeel dat je niet wordt getypecast, zoals Cubaanse en Braziliaanse muzikanten. Als je naar het buitenland gaat, moet je proberen zo snel mogelijk je eigen geluid te creëren. Het gaat erom hoe je op een drumstel slaat, niet wat voor drumstel het is. Ik houd van kleine drumstellen en ik

word nog steeds elke dag verrast door de geluiden die je uit een drumstel kunt halen.

'Ik had ooit de kans om op het drumstel van Tony Williams te spelen. Ik was in New York en zag in de Village Voice een advertentie staan: *Tony Williams drumlessons*. Ik ben naar hem toe gegaan en heb les van hem gehad. Ik heb een paar aardige dingen van hem geleerd zoals spelen met brushes en singlestrokes, maar zijn drumstel klonk werkelijk verschrikkelijk.'

Juiste beslissing

Met zijn ervaring en enorme honger naar het drumstel is Van Wageningen een muzikant die nooit zonder werk heeft gezeten. Hoe Van Wageningen zijn verblijfsvergunning kreeg, is trouwens een mooi verhaal: 'In New York was er een vrouw die mij wel wilde helpen door te trouwen. Dat heb ik gedaan en kort daarna zijn we in de gokstad Reno weer gescheiden. Een *one day divorce* heet dat.'

De echte liefde vond de Nederlandse drummer al snel daarna, en met haar woont hij nog steeds in de heuvels van Berkeley. 'Het is geweldig om in Californië te wonen. Ik heb er met een aantal grote jongens gespeeld zoals Andy Narell (de beroemde steeldrummer; red.), Luis Conte, Carl Perazzo, en percussionist Raoul Burnett. Daarnaast ook met bandleiders als Tito Puente, Mark Levine en Paquito d'Rivera. Op dit moment speel ik in een groep die is voortgekomen uit een band met Peter Escovedo, daarnaast ook met Sheila E. Zij speelt tegenwoordig heel veel drums, en dat is echt geweldig. Haar energie is fantastisch en erg inspirerend.'

Van Wageningen, die binnenkort vijftig wordt, zweert met de hand op het hart dat hij 28 jaar terug de juiste beslissing nam. 'Het niveau waarop ik speel, is geweldig en in San Francisco kan ik meer doen dan waar ik ooit van heb gedroomd. Kunnen drummen maakt het leven gemakkelijker. Nog steeds ben ik verbaasd dat mensen mij betalen voor iets wat ik anders toch wel zou doen. Daar verwonder ik mij nog elke dag over. Daarnaast ben ik nog steeds dolgelukkig met mijn vrouw. In Amerika hebben we een aardige drummergrap die zo gaat: *What's a drummer without a wife? Homeless*. In het begin was dat nog waar ook, maar tegenwoordig werk ik meer dan zij, dus dan kan ik toch wel zeggen dat het goed is gegaan.' ■

Selecte Discografie

Fontessa - Fontessa (1976)
On Sunshine - Bill Summers (1979)
Light in Your Eyes - Andy Narell (1983)
Mister E. - Pete Escovedo (1987)
Perfect Crime - Ray Obeido (1989)
Down the Road - Andy Narell (1992)
Flying South - Pete Escovedo (1995)
California - Jeff Linsky (1996)
Hey It's Me - Mark Levine & The Latin Tinge (2000)
Live - Pete Escovedo (2003)
With a Little Luck - Deidre McCalla (2004)
Old School New Sound - Martin Verdonk (2004)